

Ongelijkheid in sterfte. Een studie naar de impact van burgerlijke staat op mortaliteit in het negentiende-eeuwse Leuven

Liesbet Maes

Dit onderzoek tracht het inzicht in sterfteverschillen naar gelang burgerlijke staat te verdiepen, door deze ongelijkheid binnen een andere dan de twintigste-eeuwse tijdshorizon te bestuderen. Nadat een grondige blik werd geworpen op hedendaagse onderzoeksresultaten, werd met behulp van duuranalyse de sterfsterisico's van ongehuwde en verweduwde mannen uit het negentiende-eeuwse Leuven vergeleken met die van gehuwde mannen. Ook de impact van hertrouw op mortaliteit kwam aan bod. Hierbij werden er enkel significante positieve effecten van hertrouw en verweduwing op sterfte vastgesteld. Deze bevindingen ondersteunen de 'psychosociale stress verklaring', die stelt dat sterfteverschillen naar gelang burgerlijke staat te wijten zijn aan de gezondheidsondermijnende effecten van het ervaren van het einde van het huwelijk. Verder wijst deze studie op het belang om in studies over het effect van burgerlijke staat op sterfte een onderscheid te maken tussen eerste en latere huwelijken, iets wat momenteel in hedendaags onderzoek te weinig bestudeerd wordt.

Sociaal kapitaal in heterogene gemeenten: Een studie naar de relatie tussen een heterogene bevolkingssamenstelling en het sociaal kapitaal in Vlaamse gemeenten

Hilde Coffé & Benny Geys

Eerder onderzoek heeft aangetoond dat sociaal kapitaal een belangrijke hulppbron is voor een gemeenschap en een gunstige invloed heeft op verschillende economische, sociale en politieke fenomenen. Dit leidt logischerwijze tot de vraag welke maatschappelijke omgevingen bevorderlijk zijn voor de ontwikkeling van sociaal kapitaal. In dit artikel richten we ons op de heterogeniteit van een gemeenschap. Meer specifiek gaan we het verband na tussen sociaal kapitaal en economische heterogeniteit en diversiteit in nationaliteiten die verte-

genwoordigd zijn in de gemeente – daarbij gebruik makend van een ruime dataset van macrovariabelen voor 307 Vlaamse gemeenten. Onze resultaten tonen aan dat er, controlerend voor verschillende sociaal-economische variabelen, geen significant verband is tussen inkomensongelijkheid en sociaal kapitaal. Wel vinden we – in lijn met vroegere internationale bevindingen – een significante negatieve correlatie tussen het aantal nationaliteiten in een gemeente en sociaal kapitaal.

Politieke steun/ongenoegen gedeconstrueerd: politieke tevredenheid, vertrouwen en verbondenheid

Koen Abts

Voortbouwend op Stephen Craig's benadering van politieke steun als generisch concept, wordt een poging ondernomen om meer conceptuele helderheid aan te brengen in de structuur van politieke steun of ongenoegen. Omwille van het belang van politiek vertrouwen, nemen we de algemene sociaal-wetenschappelijke theorieën omtrent vertrouwen als startpunt van de analyse. Ten eerste brengen we op basis van drie criteria, meer bepaald de referent van steun, de oriëntatiemodus en de gerichtheid in de tijd, een onderscheid tussen politieke tevredenheid, politiek vertrouwen en politieke verbondenheid. Ten tweede gaan we in op de instrumentele en procedurele facetten van politiek vertrouwen en politieke tevredenheid. Ten derde wordt de relatie tussen politieke alienatie, wantrouwen en ontevredenheid ontrafeld. Op deze wijze trachten we meer klarheid te scheppen in de verhouding tussen burger en politiek alsook in de wijze waarop burgers hun politici, de politieke instellingen en het politieke systeem evalueren en inschatten.

Abstracts

Inequality in mortality. The impact of marital status on mortality in nineteenth-century Leuven

Liesbet Maes

This research attempted to improve the understanding of mortality differences according to marital status by studying this inequality in a time span different from the twentieth century. After a study of contemporary literature, survival analysis was used to compare the hazard of dying for unmarried and widowed men in nineteenth-century Leuven with that hazard for married men. Also the impact of remarriage on mortality was investigated. It showed that married and unmarried men did not significantly differ with regard to their hazard to die. On the contrary, the death of a spouse significantly increased that hazard, even after remarriage. This confirmed the hypothesis that mortality differences according to marital status are due to the health-undermining outcomes of experiencing the end of a marriage. Furthermore, these results emphasize the importance to distinguish between first and later marriage in research concerning the impact of marital status on mortality, which is currently under-investigated.

Keywords: inequality, mortality, marital status, nineteenth century

Social capital in heterogeneous communities: An analysis of the relationship between an heterogeneous population composition and social capital in Flemish municipalities

Hilde Coffé & Benny Geys

A growing body of research alludes to the beneficial effects of social capital on political, social and economic performance. This naturally provokes the question what factors promote (or block) the emergence of this constructive force. In this paper, we focus on the link between community heterogeneity (measured by both diversity in income levels and nationalities) and social capital using an extensive dataset of macro-level variables for 307 Flemish municipalities. Our results show that, after controlling for various socio-economic char-

acteristics of the municipality, income inequality is not significantly correlated with the municipality's level of social capital. However, we do find a significant negative relation between the level of social capital and the number of nationalities within a municipality. In accordance with previous international findings, municipalities with large groups of differing nationalities among its citizenry are confronted with lower levels of social capital.

Keywords: social capital, heterogeneity, Flemish municipalities

Political support/discontent deconstructed: political satisfaction, trust and identification

Koen Abts

In this article, following Stephen Craig's approach of political support as generic concept, which consists of a set of (un)favourable attitudes to political objects and processes, we investigate, analytically, the structure of political support/discontent. Because of the importance of political trust, we take the general social theories about trust as starting point of the analysis. First, we make a distinction between political identification, political trust and political satisfaction on the basis of objects of support, mode of orientation and time orientation. Second, the instrumental and procedural components of political trust and political satisfaction are distinguished. Third, the relation between political identification, trust and satisfaction is unravelled. Like this, we try to shed light on the complex relationship between citizen and politics as well as the way how citizens evaluate and assess their politicians, political institutions and the political system.

Keywords: political support, political satisfaction, political trust and political alienation

Medewerkers aan dit nummer

Liesbet Maes behaalde in juni 2003 haar diploma van licentiaat in de sociologie aan de K.U.Leuven, met als specialisatie sociologie van gezin, bevolking en gezondheidszorg. In augustus 2003 begon ze haar loopbaan als wetenschappelijk medewerker binnen de sector onderwijs en arbeidsmarkt van het Hoger Instituut voor Arbeid. Hierbij werkt ze momenteel rond de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt.

Liesbet Maes, Constantin Meunierstraat 81/4, 3000 Leuven, e-mail liesbet.maes@hiva.kuleuven.ac.be

Hilde Coffé is als postdoctoraal onderzoeker verbonden aan de vakgroep Politieke Wetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel. Haar onderzoek is gericht op extreem-rechtse partijen, politieke sociologie, interne partij-organisaties en Belgische politiek. Ze schreef een boek over extreem-rechts in België en publiceerde onder meer in West European Politics, Ethical Perspectives en Acta Politica.

Hilde Coffé, Vrije Universiteit Brussel, Vakgroep Politieke Wetenschappen, Pleinlaan 2, B-1050 Brussel, tel. 02 629 22 69, e-mail hilde.coffe@vub.ac.be

Benny Geys is als postdoctoraal onderzoeker verbonden aan de vakgroep Micro-Economie van de Vrije Universiteit Brussel. Zijn onderzoek is voornamelijk gericht op de oorzaken en gevolgen van politieke fragmentatie, het gedrag van lokale overheden en politieke economie. Zijn onderzoek verscheen onder andere in European Journal of Political Economy, Party Politics, Public Choice en Acta Politica. Benny Geys, Vrije Universiteit Brussel, Vakgroep Micro-Economie, Pleinlaan 2, B-1050 Brussel, tel. 02 629 22 72, e-mail bgeys@vub.ac.be

Koen Abts is socioloog en als wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Centrum voor Survey Methodologie (CSM) en aan het Instituut voor Sociaal en Politiek Opinieonderzoek (ISPO) van de Katholieke Universiteit Leuven. Hij bereidt een proefschrift voor over de relatie tussen burgers, grootstedelijke problematiek, lokale politiek en extreem-rechts.

Koen Abts, Departement Sociologie, Katholieke Universiteit Leuven, E. Van Evenstraat 2B, 3000 Leuven, tel. 016 32 31 87, e-mail koen.abts@soc.kuleuven.ac.be

Frans Spiesschaert

Ervaringsdeskundige in armoede en sociale uitsluiting

Een inleiding tot de methodiek

Sinds een tiental jaar zijn ervaringsdeskundigen een steeds belangrijkere rol gaan spelen in de strijd tegen armoede. Ervaringsdeskundigen in de armoede gaan steeds meer samenwerkingsrelaties aan met andere armoedebestrijders, om zo gezamenlijk het armoedeprobleem beter te begrijpen en het grondiger aan te pakken. Ervaringsdeskundigen zijn er nodig in alle domeinen van de armoedebestrijding, maar kunnen zij dit wel aan? Zijn ze voldoende geschoold om in heel uiteenlopende sectoren samen te werken met de meest diverse hulpverleners? Hoe ziet een dergelijke samenwerkingsrelatie er in de praktijk uit? Wie gaat met wie op weg? Hoe verhoudt men zich tot elkaar in de samenwerking?

De behoefte aan meer kennis over de opleiding tot ervaringsdeskundige in armoede en sociale uitsluiting is erg groot. Het dwingende karakter van deze behoefte is sterk toegenomen sinds het armoedeberecht van de Vlaamse Gemeenschap de opleiding en de inzet van ervaringsdeskundigen erkent als een van de twee basispijlers van de armoedebestrijding. In deze context komt dit boek juist op zijn tijd. Het geeft voor het eerst een diep-

gaande kijk op de meest wezenlijke facetten van deze opleiding. Voor wie als professional te maken krijgt met de armoedeproblematiek is dit zonder meer een basiswerk. Het is ook een aanrader voor docenten en studenten uit sociale, psychologische en pedagogisch georiënteerde opleidingen. Het bevat immers een toegankelijke inleiding in de armoedeproblematiek en in de missing link, die als een belangrijk obstakel opduikt in de dagelijkse praktijk van de armoedebestrijding.

FRANS SPIESSCHAERT is wetenschappelijk medewerker bij vzw De Link. Deze organisatie werd door de coördinerend minister Armoede van de Vlaamse Regering erkend om een aantal sensibiliserende, ondersteunende en coördinerende functies uit te oefenen in verband met de in dit boek beschreven methodiek. De auteur van dit boek heeft een ruime ervaring op het gebied van visie-, methodieken en beleidsontwikkeling in samenwerking met diverse maatschappelijk vernieuwende initiatieven.

ISBN 90 334 5967 1

180 blz.

€ 28,00 (excl. verzendingskosten)

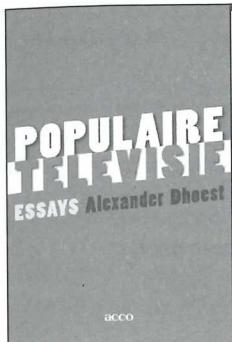

Uitgeverij Acco
Brusselsestraat 153, 3000 Leuven
tel. 016/62 80 00
fax 016/62 80 01
e-mail: uitgeverij@acco.be
www.uitgeverij.acco.be

Alexander Dhoest

Populaire televisie

Essays

'Televisie is belangrijk.'

'Televisie is complex.'

'Populaire televisie kan ook goed zijn.'

Dit zijn enkele van de stellingen die dit boek verdedigt. Het reageert tegen vooroordelen over televisie en verdedigt populaire programma's. Het wil ook ingaan tegen de gebruikelijke negatieve toon in het spreken en schrijven over televisie. Bovenal wil dit boek een aanzet geven tot een meer diepgaande analyse van het medium, in al zijn facetten. Tv lijkt immers vanzelfsprekend en eenvoudig, maar is het niet. De auteur probeert een aantal doodoxeners over televisie te ontkrachten en de complexiteit van het medium recht te doen. Zo wil hij aanzetten tot genuanceerd denken en schrijven over het medium.

Populaire televisie biedt een toegankelijke inleiding tot de academische analyse van televisie.

Naast algemene bespiegelingen over het medium zijn er uiteenzettingen over specifieke thema's (zoals kwaliteit, realisme en stereotypering) en populaire genres (zoals soaps, sitcoms en docusoaps). Er komen ook een aantal heikale kwesties

aan bod, zoals de verslaggeving over het Vlaams Belang, de representatie van homoseksualiteit, en de culturele rol van televisie.

ALEXANDER DHOEST doceert Televisiestudies aan de Katholieke Universiteit Leuven en Populaire Cultuur aan de Universiteit Antwerpen. Hij schreef een doctoraat over de rol van Vlaamse televisiefictie in de constructie van een nationale identiteit. Als Postdoctoraal Onderzoeker F.W.O. – Vlaanderen onderzoekt hij momenteel de rol van televisie in identiteitsvorming.

ISBN 90 334 6093 9

128 blz.

€ 17,50 (excl. verzendingskosten)

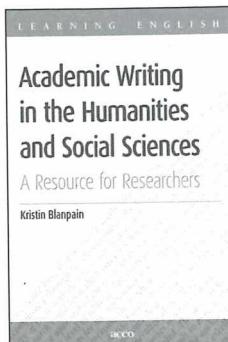

Uitgeverij Acco
Brusselsestraat 153, 3000 Leuven
tel. 016/62 80 00
fax 016/62 80 01
e-mail: uitgeverij@acco.be
www.uitgeverij.acco.be

Kristin Blanpain

Academic Writing in the Humanities and Social Sciences

A Resource for Researchers

KRISTIN BLANPAIN is doctor in de Germaanse Talen. Zij is verbonden aan het Interfacultair Instituut voor Levende Talen van de K.U.Leuven, waar zij o.m. de cursus *Academic Writing* voor doctoraatsstudenten in Humane Wetenschappen doceert.

ISBN 90 334 6113 7
216 blz.
€ 28,00 (excl. verzendingskosten)

In toenemende mate wordt van academici verwacht dat ze in het Engels publiceren. Voor velen is dit geen gemakkelijke opgave, ook al drukken ze zich vlot uit in discussies en informele contacten.

Academic Writing in the Humanities and Social Sciences helpt beginnende en meer gevorderde onderzoekers bij het opstellen en redigeren van Engelse teksten. Het boek omvat volgende componenten:

- concrete richtlijnen voor het schrijven van een aantal specifieke genres, zoals een *abstract* of een *research proposal*, en voor het verbeteren van taal en stijl in het algemeen.
- een ruime selectie academische woordenschat, met nadruk op collocaties (bv. *address an issue, a wide range*).
- een overzicht van typische grammatische problemen.

De voorbeelden en oefeningen zijn gebaseerd op een corpus van teksten uit het domein van de Humane Wetenschappen, wat de relevantie en authenticiteit garandeert. Het boek kan gebruikt worden in lesverband, voor zelfstudie, of als naslagwerk bij het schrijven.

Uitgeverij Acco
Brusselsestraat 153, 3000 Leuven
tel. 016/62 80 00
fax 016/62 80 01
e-mail: uitgeverij@acco.be
www.uitgeverij.acco.be

Richtlijnen voor auteurs

Het Tijdschrift voor Sociologie publiceert Nederlandstalige artikels en bijdragen op het brede domein van de sociale wetenschappen. De artikels worden beoordeeld aan de hand van een anonieme peer review. Het Tijdschrift publiceert zowel artikels (maximaal 10.000 woorden) als kortere onderzoeksnota's.

Artikels worden ingediend als elektronisch bestand (Microsoft Word). Met het oog op de anonieme peer review mag dit bestand geen enkele persoonlijke verwijzing bevatten. Het bestand omvat:

1. het eigenlijke artikel,
2. een abstract van maximaal 150 woorden,
3. een Engelstalige abstract (en titel) van maximaal 150 woorden,
4. Engelstalige trefwoorden (maximaal vijf).

In een tweede, afzonderlijke bestand worden voor elk van de auteurs volgende gegevens opgenomen:

1. naam,
2. personalia (maximaal 500 tekens),
3. contactgegevens (postadres, telefoonnummer, e-mailadres).

Beide bestanden worden gemaild naar tijdschrift@sociologie.be of naar de redactiesecretaris.

Praktische informatie

- Het artikel wordt ingediend als Word-bestand. De tekst staat in lettertype Times New Roman, lettergrootte 11, interlinie 1,5.
- De paragrafen worden enkel decimaal ingedeeld. Hoofdparagrafen krijgen de nummers 1, 2, enz.; subparagrafen krijgen de nummers 1.1, 1.2, enz. Indelen tot op maximaal drie niveaus.
- Tabellen en Figuren dienen apart en opeenvolgend te worden genummerd (Tabel 1; Figuur 1). Alle Tabellen en Figuren behoren een titel te dragen.
- Voetnoten dienen tot het absolute minimum te worden beperkt. Ze worden als eindnoten afgedrukt achteraan de tekst. In de tekst worden ze aangeduid door een arabisch cijfer.
- Literatuurverwijzingen in de tekst gebruiken de auteur-jaartal-methode. In een lopende tekst wordt dat: "Merton (1957, 102) stelt dat ...". Een verwijzing buiten de tekst wordt: (Merton 1957, 102; Bellah e.a. 1985; Elster 1989a, 1989b). Bij publicaties van meer dan drie auteurs enkel de eerste auteur vermelden, gevolgd door e.a.
- De literatuurlijst wordt als volgt samengesteld:
 - Boek: Merton, R. (1957), *Social Theory and Social Structure*. Glencoe: Free Press.
 - Artikel in bundel: Rawls, J. (1982), Social Unity and Primary Goods, pp. 159-186 in A. Sen & B. Williams (eds.), *Utilitarianism and Beyond*. Cambridge: Cambridge University Press.
 - Artikel in tijdschrift: Stolle, D. (1999), Onderzoek naar sociaal kapitaal: naar een attitudinale benadering, *Tijdschrift voor Sociologie*, 20(3-4), 247-281.
 - Heruitgave van een klassiek werk: Tocqueville, A. de (1961 [1835]), *De la démocratie en Amérique*, t. I. Paris: Gallimard.
 - Website: Myers, W. & C. Dyke (2000), *State of the Internet 2000*. Washington, D.C.: United States Internet Council (<http://usic.wslogic.com/intro.html>).

Uit de inhoud

Editoriaal

| *Karel Van den Bosch*

Ongelijkheid in sterfte. Een studie naar de impact van burgerlijke staat op mortaliteit in het negentiende-eeuwse Leuven

| *Liesbet Maes*

Sociaal kapitaal in heterogene gemeenten. Een studie naar de relatie tussen een heterogene bevolkingssamenstelling en het sociaal kapitaal in Vlaamse gemeenten

| *Hilde Coffé en Benny Geys*

Politieke steun/ongenoegen gedeconstrueerd: politieke tevredenheid, vertrouwen en verbondenheid

| *Koen Abts*

SBIB

516767-940

T-SOCIOL